

ЛИКОВНА УМЕТНОСТ

ИСКУСТВА

НЕЗАТВОРАЊЕ ВО СОПСТВЕНОТА ЧАУРА

● ОТКАКО ГИ ОБИКОЛИ ПЕТТЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИ ГАЛЕРИИ, ИЗЛОЖБАТА „15 СОВРЕМЕНИ МАКЕДОНСКИ ЛИКОВНИ УМЕТНИЦИ“ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА НА МСУ ОД СКОПЈЕ, ДЕНОВИВЕ МОЖЕ ДА СЕ ВИДИ ВО ПРОСТОРИТЕ НА ОРГАНИЗАТОРОТ. — АНТОЛОГИСКИТЕ ИЗБОРИ ШТО ГО ОДРАЗУВААТ ВИСТИНСКИОТ ПОДЕМ И СЕ ВАЛОРИЗИРАНИ ВО СОПСТВЕНОТА, СЕ НАЈПОДАТЛИВ НАЧИН ЗА ПРУЖАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА ВО ДРУГИТЕ СРЕДИНИ — ВЕЛИ ДИРЕКТОРОТ НА МСУ

„ПРЕЗЕНТАЦИЈАТА на изложбата „15 современи македонски ликовни уметници“ во Дубровник, Сараево, Љубљана и Белград е резултат на спонтано изразените стремежи за рамноправна соработка, размена на информациите и отворен творечки дијалог. Надвор од строгите конвенции и протоколарните домени на општетење, со оваа изложба се валоризираат сүдвинските облици на комуникација, на сметка на формалните шаблони на дејствување. Иако не можеме да бидеме задолжни со динамиката на вакви средби, сепак остава сознанието за потреба од контакти со другите средини на емоционален, рационален и духовен план. Во вакви културни, во случајов ликовни „конфронтации“, најадекватно ги проверуваме или потврдуваме нашите оценки. Дотолку по веќе што инцидентните контакти во ликовната област треба да се прифатат со истата онаа широчина како и темелно планираните договори. Но, и без разлика на посредните и непосредни иницијативи на одредени меѓурепублички акции, потребно е повнимателно да се негува искрената љубопитност за движењата и достигнуањата на културните простори на сите наши народи и народности“ — пишуваше летото Соња Абашева — Димитрова во каталогот кон оваа изложба, пред таа да тргне на својата мисија низ југословенските галерии. Имено, за овој антолописки избор на достигнуањата на полето на маке-

донската современа ликовна мисла, по Уметничката галерија од Дубровник, Колегиум артистичкум од Сараево, Модерната галерија од Љубљана и Павиљонот „Цвијета Зузориќ“ од Белград, да ја прифати и прикаже во својата средина се ја ви и Домот на младите „Боро и Рамиз“ од Приштина. Истата оваа изложба, со експонати од пет наесет македонски сликари, графичари, скулптори и таписеристи од средната и младата генерација, деновиве може да се види во Музејот на современата уметност од Скопје, кој е и нејзиниот организатор.

ШТО КАКО ИСКУСТВО носи еден вакоз организиран настап во другите средини токму заради тоа што не е чест облик на дејствување на сличните наши институции? Какви сознанија и резултати произлегуваат по една ваква манифестација?

— На почетокот ние се договаравме само со Зоран Кржишкиќ, директорот на Љубљанската модерна галерија — вели директорот на МСУ, Абашева — Димитрова. Интересно е дека останатите галерии кои ја прифатија подоцна оваа наша изложба, се ајвија самостојно: прво дубровничани, па сараевчани, па белградчани, а на крај колегите од Приштина. Веројатно сметаа дека изложбата ако ја подготвувате за Љубљана, мора да е навистина добра. Тука треба да се спомне дека МСУ во 1969 година веќе имаше едно панорамско претставување во Белград, за кое направивме

напори да биде прикажано и во другите градови во земјата. Но, финансиските пречки не дозволија тоа и да се реализира. Познато е дека критиката овојпат крајно афирмативно се изрази за овој наш потег од што може да се извлече нешто како резиме: дека македонската ликовна уметност има вистински и еднаков третман во рамките на југословенската, поседува квалитет на кој сите треба да сметаат. Сепак, ние сè уште не можеме да бидеме задоволни со информираноста на другите средини за нашите достигнуањата на овој план. Уметноста е динамична материја која бара постојано следење и ако ние не им понудиме објективна информација токму на овие наши центри кои се селектори на странски манифестации, тие нема да бидат информирани. И тоа треба да го правиме барем само 5 то дими. Дојдовме и до сознание дека ваквиот профил манифестации се најподатливи, затоа пружаат еден стегнат, синтетичен приказ кој нашата средина го валоризирала како резултат од особено значење, но без претензии да покаже што сè се случува кај нас, туку само оној вистинскиот подем во областа на ликовната уметност. Се трудеме ликовната материја да ја прикажаме со една своја логика, така што ќе се надоврзува и ќе претставува континуитет на споменатата изложба од пред десет години.

РЕЗУЛТАТОТ ОД ГОСУВАЊЕТО на изложба

та „15 македонски ликовни уметници“ во петте југословенски града ќе бидат не само реципрочните изложби на современата словенечка и босанско — херцеговска уметност следната година, кога најверојатно ќе бидат кај нас претставени и уметностите на СР Србија и САП Косово, а во 1981 — 82 година и исечок од современата хрватска ликовна уметност, туку и иницијативата за поединечен настап на македонски ликовни уметници во југословенски градови. Така, Анастасов ќе излага во април во Белград, а Хамз Бошковиќ годинава во Бања Лука и Загреб. Инаку, од МСУ веќе е побарано да направи изложба на македонска графика и ситна пластика за Галеријата „Спектар“ од Загреб и изложба на македонската графика за Салонот „Борба“ од Белград. На крајот би рекла дека оваа засилена љубопитност за нашата уметност е мошне искрена и спонтана. Овој факт треба да радува и сè она што е незатворање во сопствената чаура треба да се огледува, негува и развоботува за да може и југословенскиот простор навистина да се користи за експанзија на ликовната идеја.

С. Гуровска